VŠMU
Filmová a televízna fakulta

POSUDOK ZÁVEREČNEJ PRÁCE

Téma: Habilitačná práca - súbor audiovizuálnych diel: Ostrým nožom Obeť Na značky! Pozor padá SNG!
Typ záverečnej práce: Habilitačná práca
Autor: Mgr. art. Jakub Medvecký, ArtD.
Oponent: prof. Mgr. art. Marek Leščák, ArtD.

P.č.	Kritériá hodnotenia záverečnej práce
1.	**Písomné hodnotenie** Jakuba Medveckého som ako vedúci ročníka a školiteľ viedol na bakalárskom aj doktorandskom stupni štúdia, preto bude môj posudok k predkladaným dielam o niečo osobnejší. Pre pedagóga je najväčším šťastím, keď študent využije všetky možnosti, ktoré mu FTF VŠMU ponúka: osvojí si remeslo, nájde si spolupracovníkov, s ktorými sformuluje spoločný umelecký program, a štúdium ukončí s pripraveným debutovým filmom. V prípade Jakuba Medveckého sa všetky tieto atribúty naplnili. Hneď po skončení školy debutoval drámou Ostrým nožom (réžia T. Kuhn) na ktorú neskôr ako scenárista nadviazal drámou Obeť (v réžii M. Blaška). Obaja režiséri sú absolventmi FTF VŠMU. Spomínané snímky majú niekoľko spoločných čŕt, ktoré pomáhajú definovať východiská Medveckého doterajšej tvorby. Oba filmy sú inšpirované reálnymi udalosťami, ktoré si autor vybral pre svoje rozprávanie. Základná zápletka však neslúži na jednoduchú rekonštrukciu skutočnosti, ale je využitá na hĺbkovú štúdiu zápasu jednotlivca v zlyhávajúcom systéme plnom korupcie a manipulácie. Ústrední hrdinovia sú vystavovaní morálnym dilemám a skúmaniu hraníc medzi vinou a nevinou či pravdou a klamstvom. V oboch prípadoch filmy tematicky aj formálne nadväzujú na to najlepšie z európskej kinematografie, pričom tento spôsob reflexie je blízky najmä rumunskej novej vlne. K tomuto prirovnaniu ma vedie civilizmus bez pátosu, obrazová striedmosť a nejednoznačnosť v morálnych akcentoch – v momente, keď sa osobná tragédia stáva predmetom politického zápasu a pravda sa stráca v spleti prospechárskych záujmov a systémových chýb. Analytická reflexia tohto typu je v domácom hranom filme skôr výnimočná. Oba filmy preto právom zarezonovali nielen na domácej, ale aj na vrcholnej medzinárodnej scéne, čo dokladuje množstvo festivalových účastí a získaných ocenení uvedených v habilitačnom spise. Medvecký ako autor vstúpil na scénu suverénne, s jasným tvorivým aj občianskym hlasom. Hrdinovia jeho drám majú perspektívu outsiderov. Či už je to otec bojujúci za potrestanie vrahov svojho syna (mimochodom, tento prípad nie je dodnes uzavretý a po dvadsiatich rokoch mu hrozilo premlčanie), alebo ukrajinská migrantka riešiaca domnelé napadnutie syna Rómami. Prostredníctvom jej rozhodovania vnímame xenofóbiu a populizmus majority, do ktorej sa chce so synom začleniť. Na hrané filmy nepriamo nadväzuje dokument Pozor, padá SNG!. Ten zobrazuje viacročný zápas riaditeľky SNG o rekonštrukciu budovy a záchranu premostenia podľa pôvodného návrhu architekta Dedečka. Cez časozber odhaľujeme širšie témy: vzťah štátu k vlastnému kultúrnemu dedičstvu, nekompetentné rozhodnutia a sľuby, ktoré takmer nikdy neplatia, pretože každá nová vládna zostava spochybňuje kroky tej predchádzajúcej. Vidíme množstvo kompromisov s mocou v snahe realizovať stavbu. Výsledkom boja za SNG – alebo za akékoľvek zmysluplné snaženie – je však často podlomené zdravie a deštrukcia osobných vzťahov, čo platí pre všetky tri hlavné postavy spomínaných filmov. Architekt Dedeček, ktorý sa slávnostného otvorenia rekonštruovanej SNG nedožil, vo filme hovorí, že jeho premostenie nepatrilo socializmu, ale 21. storočiu, a priznáva, že mu v časoch normalizácie zničilo život. Odvolanie riaditeľky a bizarná voľba nekompetentných

	nástupcov po zmene vlády by si zaslúžili ďalšie zaznamenanie, aby sme videli, že 21. storočie v absurditách a krutostiach za obdobím socializmu nijako nezaostáva. Jakub Medvecký pracoval ako scenárista a dramaturg aj na dokumentárnej komédii Na značky! režisérky Márie Pinčíkovej, ktorá zachytáva 16. všesokolský slet. Tvorcovia prostredníctvom observácie sledujú dve mužské postavy – nazerajú na ne láskavo a s humorom, pričom samotné prípravy zaznamenávajú ako sled nedorozumení sprevádzajúcich úpornú snahu o dokonalosť. Poetika filmu nadväzuje na československú novú vlnu tým, že dokáže nájsť poéziu v banálnosti a civilný humor v bežných dialógoch. Vyvrcholením je fascinujúca záverečná audiovizuálna zostava, ktorú cvičenci zrealizujú takmer dokonale, hoci divák očakával opak. Ak sa na profesiu scenáristu nazerá primárne ako na človeka, ktorý len píše text, v prípade Mgr. Jakuba Medveckého je táto predstava neúplná. Scenárista, rovnako ako režisér, filmom žije – je jeho poradným hlasom, vyjadruje sa k tvorivým nápadom, je prítomný pri natáčaní aj v strižni. Stáva sa spolutvorcom a v najlepšom zmysle slova „sluhom“ filmu. Vtedy je scenárista skutočným filmárom a Jakub Medvecký ním bezpochyby je. Vášeň pre kinematografiu ho priviedla k ďalším projektom. Hraný film Cowgirl (r. M. Blaško) je už natočený, s rovnakým režisérom realizuje miniséria pre ČT a rozbehnuté má ďalšie projekty. Zároveň je dôležitým pedagógom v Ateliéri scenáristickej tvorby (AST), kde dokáže odovzdávať odborné vedomosti a prepájať ich s praxou, čím zabezpečuje prirodzenú kontinuitu výučby. Na záver mi neostáva iné, než mu zaželať, aby sa mu i naďalej darilo a aby mal ako autor a občan na Slovensku také podmienky, v ktorých bude chcieť žiť a tvoriť. Odporúčam aby po prednesení prednášky a úspešnej obhajobe bol Mgr. Jakubovi Medveckému udelený titul docent.

Záverečnú prácu hodnotím: **P - Prospel(a)**

Bratislava 19.05.2026 Podpis: _____